

4/B KIYMETLİ EVRAK HUKUKU DERSİ PRATİK ÇALIŞMA no. 3

SORU I: Aşağıda altı farklı ciro zinciri gösterilmektedir. Lehdarı (L), hamili (H) olan bu poliçelerin arka yüzündeki ciro zincirlerinin kopuk olup olmadığını, ayrı ayrı inceleyiniz.

a) “C1’e ödeyiniz. İmza: L” “C2’ye ödeyiniz. İmza: C1” “H’ye ödeyiniz. İmza: C2”	b) “İmza: L” “İmza: C1” “İmza: C2”	c) “İmza: L” “C2’ye ödeyiniz. İmza: C1”	d) “C2’ye ödeyiniz. İmza: C1” “H’ye ödeyiniz. İmza: C2”	e) “Hamiline ödeyiniz. İmza: L” “İmza: C1” “L’ye ödeyiniz İmza: C2” “İmza: L”	f) “C1’e ödeyiniz. İmza: L” “H’ye ödeyiniz İmza C2”
---	--	---	--	--	--

SORU II: Lehdar (L), vadesi sırasıyla 1.1.2018 ve 1.2.2018 olan her biri 5.000 TL bedelli iki bonoyu usulüne uygun olarak keşideci (K)’den teslim almıştır.

Birinci bononun üzerinde, “bedeli vadesinde ödenmediği takdirde diğer bonolar da muacceliyet kesbedecektir” şeklinde bir kayıt bulunmaktadır.

Lehdar (L), bu bonolardan birincisini “tahsil amaçlı devredilmiştir” kaydını koyduğu bir ciro ile C1’e devretmiştir. İkincisini “teminat amaçlıdır” kaydını koyduğu bir ciro ile C2’ye devretmiştir.

1. Senette yer alan muacceliyet kaydının hukukî sonuçları nelerdir?
2. C1 ve C2’ye yapılan ciroların türünü ve fonksiyonlarını ayrı ayrı açıklayınız.
3. C1 senedi devraldıktan sonra H’ye devretmiştir. Senetteki ciro zinciri şu şekildedir:

“C1’e ödeyiniz. İmza: L (bedeli tahsil içindir)”

“H’ye ödeyiniz. İmza: C1 (bedeli tahsil içindir)”

Bu senet H tarafından K’ye ibraz edildiğinde, K senet bedelini ödemeli midir?

4. C1 birinci bononun ödenmesi için keşideciye başvurduğunda, keşideci, C1’in de kendisine karşı kira borcu bulunduğunu; bu nedenle takas hakkını kullandığını ileri sürerek borcu ödemekten kaçınabilir mi?

5. C2 ikinci bononun ödenmesi için keşideciye başvurduğunda, Lehtar (L)’nin bono bedelinin karşılığı olarak teslim etmesi gereken malları henüz teslim etmediğini bu nedenle bono bedelini ödemeyeceğini ileri sürmektedir. Bu iddiayı değerlendiriniz.

SORU III: Lehtar (L), 5000 TL bedelli bononun ödenmesi amacıyla vadesinde (1.3.2018) keşideciye başvurmuş, bedelin ödenmemesi üzerine aynı gün ödememe protestosu çekmiştir. Daha sonra bu bonoyu, 5.3.2018 tarihinde ciro ve teslim yoluyla (H)’ye devretmiştir. (H) bedelin ödenmesi talebiyle keşideciye başvurduğunda, keşideci son cironun vaktinde yapılmadığını ileri sürerek ödemediğini kaçınabilir mi?

SORU IV: Keşideci (K); (M) üzerine çektiği, 10.000 TL bedelli bir poliçeyi, lehdar (L)'ye teslim etmiştir. Poliçenin vadesi 1.1.2019'dur. (L), bu poliçeyi 12.12.2018 tarihinde kabule arz etmiştir. (M) poliçenin 5000 TL'lik kısmını kabul etmiştir. Lehtar bu durumda poliçe bedelinin ödenmesi talebiyle (K)'ye başvurabilir mi? Nasıl? (K), vadenin beklenmesi gerektiği yönündeki iddiasında haklı mıdır?

SORU V: Yetkili hamil H, lehdarı L olan ve sırasıyla C1 ve C2'ye geçen bonoyu C2'den ciro ve teslim yoluyla almış ve ödeme gününde Keşideci K'ye ibraz etmiştir. K'nin ödemedi kaçınması üzerine müracaat hakkını kullanarak C1'e başvurmuştur. Hamile ödeme yapan C1, müracaat hakkını kullanabilir mi? Kimlere karşı kullanabilir. Bu durumda C1 neleri talep edebilir?

* * *

SORU VI: Keşideci K, 1.1.2018 tarihinde, muhatabı M ve lehdarı L olan, 1.1.2019 tarihinde ödenecek bir poliçe düzenlemiştir. Senedin ön yüzünde muhatap M'nin imzası bulunmakta; ancak M'nin senedi kabul ettiğine ilişkin herhangi bir kayıt yer almamaktadır. Lehtar L, ödeme gününde senedi M'ye ibraz ederek ödemesini talep ettiğinde M; kendisinin senedi kabul etmediğini, bu nedenle de asli borçlu olmadığını, senette yer alan imzasını ise beyaz ciro yapmak amacıyla attığını belirterek ödeme yapmaktan kaçınmıştır. M'nin iddiasını değerlendiriniz.

SORU VII. Aşağıdaki paragraflarda yer alan hatalı ifadeleri düzeltiniz.

1. Kambiyö senetleri, mücerret senetlerdir. Senedin düzenlenmesine neden olan asıl borç ilişkisinin, senetten anlaşılabilmesi mümkün değildir. Dolayısıyla bu tür senetlerde nispi def'ilerin ileri sürülebilmesi de mümkün değildir.
2. Emre yazılı senetler ciro ve teslim yoluyla devredilir. Senedi bu şekilde devralan kimse, onu yine aynı şekilde bir üçüncü kişiye veya senette imzası bulunan bir senet borçlusuna devredebilir. Bu ikinci halde alacaklı ve borçlu sıfatı aynı kişide birleşmiş olduğundan, borç sona erer.
3. Emre yazılı bir bononun vadesinde ödenmemesi üzerine, hamilin senetten doğan haklarını kullanabilmesi için, senedin vadesi ne şekilde tanzim edilmiş olursa olsun, vadeyi takip eden iki gün içinde ödememe protestosu çekmesi gerekir. Protestonun çekilmemesinin, hukuki sonucu, hamilin tüm senet borçlularına karşı senetten doğan haklarını kaybetmesidir.